

Benelux newsletter

maart 2011 - nr 1

Benelux als proeftuin van EU

De Benelux is een grensverleggende samenwerking tussen Belgen, Nederlanders en Luxemburgers. Het zijn immers de mensen die de Benelux maken tot wat ze is.

De Benelux streeft naar een regio zonder grenzen, omdat dit zorgt voor meer welvaart, mobiliteit, veiligheid en duurzaamheid voor al haar inwoners. Deze drie kernbegrippen zijn voor iedere inwoner van onze gemeenschappelijke ruimte even belangrijk en we streven er allemaal naar om ze maximaal te realiseren.

De Benelux is bovendien een wegbereider voor de Europese toekomst. In een Europese Unie die steeds groter wordt is de Benelux een ideale proeftuin. Wat hier werkt, kan de basis zijn om stappen te zetten in Europa. Kijk maar naar het merkenbeleid. Daarom koppelden we aan onze nieuwe huisstijl, die u in deze nieuwsbrief ziet, de symbolen water, geluid, wind en licht. Want net als de Benelux stoppen die niet aan grenzen.

Verantwoordelijke uitgever:
J.P.R.M. van Laarhoven
Secretariaat-Generaal Benelux
Regentschapsstraat 39
1000 Brussel
tel: (32) (0)2 519 38 11
info@Benelux.int
www.benelux.int

Buitenlandministers zetten in op samenwerking

Benelux-Comité van Ministers legt prioriteiten vast binnen jaarplan 2011

pag. 2

Succesverhaal merken Benelux inspireert Europese Unie

40 jaar samenwerken rond merkbescherming

pag. 4

Terrorisme aanpakken bij de bron

Sensibilisering van wijkpolitie moet radicalisering helpen voorkomen

pag. 6

“De Benelux maakt deel uit van ons leven van elke dag.”

De nieuwe adjunct-secretaris-generaal, Alain de Muyser, overtuigt ons van het nut van grensoverschrijdende samenwerking

pag. 8

Buitenlandministers zetten in op samenwerking

**Benelux-Comité van Ministers legt prioriteiten
vast binnen jaarplan 2011**

Op 13 december 2010 kwamen de buitenlandministers van de drie partnerlanden samen in Brussel. Ministers Rosenthal, Van Ackere en Asselborn van respectievelijk Nederland, België en Luxemburg legden er de gezamenlijke uitdagingen voor 2011 vast op het vlak van economie, duurzaamheid en veiligheid. Ook dit jaar kiest men voor sterke grensoverschrijdende oplossingen.

“Ook dit jaar
kiest men
voor sterke
grensover-
schrijdende
oplossingen”

Op het Benelux-Comité van Ministers werd het Jaarplan 2011 goedgekeurd. Het plan lanceert de nieuwe projecten en prioriteiten voor de samenwerking van de Benelux-landen. Krachtlijnen zijn Interne Markt, Duurzame Ontwikkeling, Justitie en Binnenlandse Zaken. Ook dit jaar zal Benelux op deze drie domeinen een aantal samenwerkingsprojecten realiseren die een belangrijke stap vooruit zijn in het opheffen van grenzen.

Energieke samenwerking

In 2011 zullen de drie landen zich vooral richten op een uniform energiebeleid dat het landenbelang overstijgt. Energie is immers de motor van de economie en van de samenleving. Gezien de toenemende schaarste is een gelijkvormige aanpak van de drie buurlanden los van eigenbelangen essentieel. Hierin schuilt ook de voortrekkersrol van de Benelux binnen de Europese Unie. (Zie “Benelux speelt actieve rol in bundeling krachten Noordzeelanden” op pagina 7.)

Logistieke samenwerking

Een ander belangrijk punt voor de grensoverschrijdende samenwerking zijn de logistieke opportuniteiten. De Benelux ziet hiervoor veel mogelijkheden van samenwerking tussen

de transporthubs zoals zeehavens en luchthavens in de regio. Op die manier wil men de economische positie van de Benelux voor de toekomst versterken. (Zie “Maritieme grensregio als baken van welvaart” op pagina 5.)

Samenwerking tussen hulpdiensten

Rond grensoverschrijdend ambulancevervoer waren in de grensstreek al heel wat plaatselijke akkoorden afgesloten, maar die waren niet sluitend. Dankzij een beschikking zorgt Benelux er voor dat er meer rechtszekerheid komt voor de burger en voor de hulpverlener.

Op dezelfde bijeenkomst beslisten de buitenlandministers van de drie landen ook dat er verkennende gesprekken zouden opgestart worden met aangrenzende staten en deelstaten waarmee eventueel samengewerkt kan worden.

Gevatte pyromaan Zundert toont dat samenwerking loont

Politiesamenwerking voor veiligere grenszones

Sinds 2005 kunnen politiemensen in België, Nederland en Luxemburg ook over de landsgrenzen heen opereren en samenwerken.

Vandaag werpt deze flexibele werking nog steeds zijn vruchten af en zorgt ze voor meer veiligheid in binnen- en buitenland.

Op 26 januari 2011 ging een loods in het Nederlandse Zundert, gevuld met 16 motoren van elk 10.000 euro, in vlammen op. Kort na de zware brand pakte de Nederlandse politie een 49-jarige vrachtwagenchauffeur uit Roosendaal op. Bij controle van zijn voertuig bleek hij de hoofdverdachte te zijn voor acht andere brandstichtingen op voertuigen, die de Belgische gemeenten Essen, Kalmthout en Kapellen lange tijd in de ban hielden.

De verdachte kwam in beeld nadat de Belgische politie bij haar Nederlandse collega's was gaan aankloppen, met de vraag om informatie te delen rond enkele brandstichtingen. Al snel konden ze een aantal feiten naast elkaar leggen waarin eenzelfde modus operandus was gebruikt. Vervolgens sloegen de Belgische en Nederlandse politiediensten de handen in elkaar, waarop ze de man konden arresteren. Dit resultaat was enkel mogelijk door de open en transparante communicatie tussen politiediensten in Nederland en België.

Verdrag voor vlotte wisselwerking

Sinds 1 maart 2005 werken de politiediensten van de Benelux-landen nog nauwer samen om de veiligheid van de bevolking in de drie landen te verzekeren. Op die dag werd namelijk het Benelux-verdrag inzake politiesamenwerking afgesloten. Nederlandse, Belgische en Luxemburgse poli-

tiemensen kunnen sindsdien samen patrouilleren en wederzijdse bijstand verlenen bij grote evenementen en incidenten. Ook kunnen ze verdachten in het buitenland achtervolgen en arresteren. De bevoegdheden van een politieagent in het buitenland zijn dankzij dit verdrag dus uitgebreid, zodat er een vlottere wisselwerking is ontstaan. Geen overbodige luxe, zo blijkt, want criminelen houden geen rekening met landsgrenzen.

Daarnaast wordt ook de uitwisseling van informatie, materieel en personeel tussen de politiediensten van de verschillende landen vergemakkelijkt. Concrete successen zoals de arrestatie in Zundert of de gezamenlijke, internationale drugsactie die eind vorig jaar werd opgezet, zijn hiervan het resultaat. De samenwerking tussen politiediensten zal dus ook in de toekomst zeker nog haar nut bewijzen in het veiliger maken en houden van België, Nederland en Luxemburg.

“Een vlottere
wisselwer-
king is geen
overbodige
luxe. Crimine-
len laten zich
immers niet
stoppen door
landsgren-
zen.”

**“Vandaag
zijn ongeveer
500.000
Benelux-
merken gere-
gistreerd.”**

Succesverhaal merken Benelux inspireert Europese Unie

40 jaar samenwerken rond merkbescherming

Veertig jaar geleden, in 1971, telde de Europese Unie nog maar 6 landen. Toch bleek dit nog te veel om aan bedrijven een registratiemogelijkheid te geven, die hun naam, logo, product of dienst tegelijkertijd zou beschermen in al de zes landen. Over het idee was iedereen het eens, maar praktische bezwaren stonden de uitwerking in de weg.

Tijdens het laatste Europese voorzitterschap werd een eerste stap gezet naar een Europees merk. Een eerste stap, want men start met een beperkte schare landen. Inspiratiebron was de Benelux die al in 1971 het initiatief nam om universele merkregistratie mogelijk te maken binnen haar drie partnerlanden. Toen werd het Benelux-Bureau voor Intellectuele Eigendom (BBIE) opgericht, met hoofdzetel in Den Haag.

Alsmar flexibeler

Een belangrijke mijlpaal in de geschiedenis van het BBIE was de invoering van het Benelux-Verdrag inzake de Intellectuele Eigendom van 2006. Dit verdrag legde zelfs de basis van de huidige Benelux-werking. Een van de nieuwe uitdagingen is bijvoorbeeld het centraliseren van alle beroepszaken tegen beslissingen van het BBIE bij het Benelux-Gerechtshof. Niet alleen de eenvormigheid van rechtspraak komt hiermee dichterbij, maar het is ook een belangrijke stap voor de Benelux-samenwerking op het gebied van de intellectuele eigendom. Op die manier wil de Benelux een blijvende inspiratiebron zijn voor het proces waarmee de Unie bezig is om tot een Europees merk te komen.

Aanhoudend succes

Het Benelux-merk was vanaf het begin een groot succes en is dat veertig jaar later nog steeds. Vandaag zijn ongeveer 500.000 Benelux-merken geregistreerd en jaarlijks vinden ongeveer 25.000 ondernemers hun weg naar het BBIE om hun merk te beschermen. Het BBIE doet er dan ook alles aan om merkbescherming zo toegankelijk mogelijk te maken, met handige elektronische hulpmiddelen, een makkelijk bereikbare helpdesk en laagdrempelige taksen. Een merk voor 10 jaar beschermen in de hele Benelux kan bijvoorbeeld al vanaf 240 euro. Het BBIE zal dit jubileum niet onopgemerkt voorbij laten gaan en zal samen met de gebruikers van het systeem de nodige luister geven aan haar 40-jarige bestaan.

Meer informatie via www.boip.int

Maritieme grensregio als baken van welvaart

Duurzame initiatieven verzekeren logistieke toekomst van de Vlaams-Nederlandse 'Gouden Delta'

Op 1 december 2010 werd in het Noord-Brabantse Hoeven een conferentie georganiseerd over de economische en logistieke toekomst van het Vlaams-Nederlandse deltagebied. Een 100-tal topmensen uit de overheid, het bedrijfsleven en de wetenschappelijke wereld kwamen bij mekaar en concludeerden dat samenwerking in de Vlaams-Nederlandse delta dé katalysator is voor meer en duurzamere welvaart in deze regio en in de drie Benelux-landen in het algemeen.

Het deltagebied strekt zich uit over 6 provincies in België en Nederland: Antwerpen, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Zeeland en Zuid-Holland en Noord-Brabant. Met zijn kleinere havens en zijn grote havens in Antwerpen en Rotterdam heeft deze Vlaams-Nederlandse delta een sterke positie op het wereldtoneel. Maar om deze te behouden en te versterken is er grensoverschrijdende actie nodig. Tijdens een conferentie in Hoeven op initiatief van Commissaris van de Koningin Wim van de Donk (Noord-Brabant), Gouverneur van de Provincie Antwerpen Cathy Berx en Secretaris-Generaal van de Benelux Jan van Laarhoven werd geconcludeerd dat het noodzakelijk is strategisch samen te werken op het vlak van kennis/innovatie, duurzaamheid, economische veiligheid en optimaal gebruik van infrastructuur. Zo kan direct de welvaart en het welzijn in de Deltaregio vergroot worden.

Publiek-private samenwerking

Om dit te realiseren is een goede samenwerking tussen overheden, het bedrijfsleven en de wetenschappelijke wereld noodzakelijk. Deze publiek-private samenwerking zorgt ervoor dat het algemene uitgangspunt - duurzame groei - gegarandeerd blijft, maar dat tegelijkertijd infrastructuurwerken snel kunnen worden uitgevoerd, met de bedrijven aan het

stuur. Deze visie kan de regio de economische en logistieke boost geven die ze nodig heeft.

Slimme oplossingen

Omdat de Delta-regio een hoogwaardige kennisinfrastructuur met prachtige natuurgebieden en landschappen combineert, liggen de nieuwe uitdagingen voornamelijk op het terrein van duurzame ontwikkeling, leefbaarheid, ontwikkelingen rond biomassa en energie, kennisintensieve logistiek en zeker ook op de toenemende goederenstroom. Bovendien vereist de economische crisis dat er meer kwaliteit geleverd wordt tegen lagere kosten, dus moeten er slimmere oplossingen worden gezocht.

Dat de roep om samenwerking hierin meer is dan een loze kreet, bleek uit de economische analyse van professor Leo van de Berg (Erasmus Universiteit van Rotterdam): "Het ontbreekt aan een grensoverschrijdende visie op het gebied, en bovendien staat het leefmilieu onder druk. Daarnaast vraagt de steeds meer stedelijke economie om grotere functionele regio's. Uiteindelijk zullen de havensteden de sleutellocaties zijn van onze kennis-economie en de *powerhouses* van onze regionale en nationale economieën."

"Grensoverschrijdende actie is nodig voor sterke positie op wereldtoneel."

“Het belang van een politie die aanwezig is in de buurt én weet wat er leeft, is de leidraad.”

Terrorisme aanpakken bij de bron

Sensibilisering van wijkpolitie moet radicalisering helpen voorkomen

De laatste jaren is terrorismebestrijding een van de prioriteiten op de Europese politieke agenda geworden. Terreurdreiging die vroeger nog ver weg leek, komt steeds dichterbij. Ook Europese steden zijn doelwitten geworden. Niemand wordt als terrorist geboren. Het is de laatste fase van een radicaliseringsproces, waarbij onderweg meestal bepaalde signalen tot uiting komen. Het vroegtijdig detecteren van deze signalen en hierop inspelen kan daarom veel leed voorkomen.

Daarvoor werd het Europese preventieproject COPPRA (*Community Policing Preventing Radicalisation and Terrorism*) ontwikkeld, dat de ‘eerste lijnspolitie’ wil helpen om signalen van radicalisering te herkennen en hierop gepast te reageren. Benelux had de eer om 15 deelnemers uit 8 landen te verwelkomen om de eerste stappen te evalueren.

Gemeenschap als informatiebron

Het project kiest voor een aanpak waarbij men ‘de gemeenschap’ ziet als een belangrijke bron van informatie over radicalisering. Grondige, maar alledaagse kennis van wat er reilt en zeilt in een buurt kan signalen van radicalisering blootleggen en op die manier terrorisme in een vroeg stadium voorkomen. Het belang van een politie die aanwezig is in de buurt én weet wat er leeft, is daarbij de leidraad. Wijkagenten, interventie-eenheden, lokale speurders,... staan dicht bij de mensen en kunnen daarom als eerste reageren wanneer bepaalde situaties dreigen te ontsporen. Het enige wat ze nodig hebben is de juiste knowhow om hier mee om te gaan, informatie die door het COPPRA-project wordt aangereikt.

Verzamelde kennis en ervaring

De Benelux bleek de voedingsbodem bij uitstek om de juiste kennis voor een dergelijk project te verzamelen. Uit de drie partnerlanden werd informatie samengebracht, die toeliet dat eerste-lijns-politiediensten geïntegreerd en gesensibiliseerd werden om hun sleutelrol te spelen in het voorkomen van radicalisering en terrorisme.

Het COPPRA-team heeft deze kennis en ervaring gebundeld in een handig instrument, namelijk een zakboekje met bruikbare, praktische informatie voor de wijkpolitie om radicalisering te herkennen. Op basis hiervan worden opleidingen georganiseerd door politiescholen.

Benelux speelt actieve rol in bundeling van krachten Noordzeelanden

Tien Noordzeelanden werken samen voor een duurzame en koolstofarme economie.

Tien Noordzeelanden en de Europese Commissaris voor Energie ondertekenden in 2010 een 'Memorandum of Understanding' omtrent hernieuwbare energie. Samen willen ze hiermee de belangrijke rol onderstrepen die het potentieel aan hernieuwbare energie in de Noordzee kan spelen in de evolutie naar een duurzame en koolstofarme economie.

Energie is de motor van onze economie, en zelfs van onze hele samenleving. Maar onze energiebronnen raken stilaan uitgeput. Mijnen blijven niet eindeloos steenkool produceren en andere bronnen wordt verweten dat ze te vervuilend zijn. Hernieuwbare energie biedt hiervoor oplossingen. Maar het aanboren en opwekken van nieuwe energiebronnen zoals windkracht is niet eenvoudig. Het vergt een duidelijke analyse en visie over de aanwezige en te bouwen netwerkinfrastructuur, zeker als het gaat over een project tussen verschillende landen. Afstemming is hiervoor noodzakelijk. Benelux komt dan ook als geroepen omdat ze haar ervaring, opgebouwd in de samenwerking met Frankrijk en Duitsland om één geïntegreerde elektriciteitsmarkt te realiseren, ten dienste kan stellen van een nieuw samenwerkingsverband rond windenergie.

Noordzee-netwerk

Het zopas ondertekende 'Memorandum of Understanding' betekent een veelbelovende stap voorwaarts in de ambitieuze plannen voor het plaatsen van windmolenparken op zee. Vandaag situeren meer dan 90 procent van alle geplande Europese investe-

ringen in windenergie op zee zich namelijk in de regio van de Noordzee. Samenwerking op dit vlak kan dan ook bijdragen tot de ontwikkeling van een grensoverschrijdend elektriciteitsnetwerk. Aan dit MoU werkt men al sinds eind 2009, aldus Frederik Deloof van het Benelux secretariaat. "In december 2009 slaagden we er in alle tenoren op het vlak van netwerkinfrastructuur in de Noordzee rond één idee te scharen. In een politieke verklaring engageerden de 10 landen en de Europese Commissaris zich tot het uitwerken van dit idee in een concreet stappenplan." Het North Seas Countries' Offshore Grid Initiative was geboren.

Op elkaar afgestemd

De Belgische Minister van Energie en Klimaat, Paul Magnette, engageerde zich van meet af aan voor dit project. "Via dit initiatief zullen we het proces coördineren en sturen, en ervoor zorgen dat alle partijen de noodzakelijke stappen ondernemen om tot een meer op elkaar afgestemd netwerk op zee te komen. De bouw van een dergelijk Noordzee-netwerk is een belangrijke bijdrage tot de invulling van Europa's toekomstige energiebehoeften", aldus Magnette.

"Een Noordzee-netwerk is cruciaal tot Europa's toekomstige energiebehoeften."

“Benelux is de voorloper, de proeftuin van de Europese integratie.”

“De Benelux maakt deel uit van ons leven van elke dag.”

De nieuwe adjunct-secretaris-generaal, Alain de Muysen, overtuigt ons van het nut van grensoverschrijdende samenwerking

De afgelopen zes jaar was Alain de Muysen Luxemburg ambassadeur in Portugal. In november 2010 werd hij aangesteld als adjunct-secretaris-generaal van de Benelux. Hoe kijkt hij naar de Benelux?

“De Benelux is een organisatie van drie landen die zich primair bezighoudt met onderwerpen die de drie landen van ver of van dichtbij aanbelangen. Naar mijn beleving is de Benelux geen organisatie met variabele snelheden waaruit iedere partij kan halen wat haar goed lijkt. Het is een regionale organisatie die de drie landen in staat stelt om gemeenschappelijke visies uit te bouwen. De Benelux is erg actueel, en bovendien met het nieuwe verdrag zeer modern en flexibel. De Benelux berust op consensus tussen de drie landen, is een proeftuin en baanbreker voor de Europese integratie, en voor vele anderen is het een model. Daarmee is een belangrijke rol weggelegd voor de Benelux door in te zetten op onderlinge samenhang, synergie en complementariteit tussen de drie landen, maar ook met de burenen!”

Wat is de grootste troef van de Benelux?

“De grote sterkte van de Benelux is dat zij een overleg-, coördinatie-, en samenwerkingsplatform van de drie Benelux-landen is. Met drie sta je altijd sterker dan alleen. Een van de landen kan inspiratie halen bij de ander(en) op vaak zeer technische terreinen. Met een gedeelde ervaring kunnen de drie landen beter gezamenlijk inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Deze aanpak resulteert daardoor vaak in een concrete

samenwerking zoals in het kader van politie-samenwerking of wegcontroles. Daarnaast is en blijft de Benelux proeftuin en baanbreker voor de Europese integratie: gisteren op het gebied van het vrije personenverkeer met de Schengen-Overeenkomst, morgen eventueel met initiatieven op het gebied van energie zoals het Pentalateral Forum.”

Heeft de Benelux nog zin in deze geglobaliseerde wereld?

“Meer dan ooit wil de Benelux een instelling zijn die zich beijvert het leven van de burgers van de drie landen te vergemakkelijken zonder dat ze zich daar in eerste instantie bewust van zijn, maar met een rechtstreekse impact op hun welzijn, hun mobiliteit en hun veiligheid. Bijvoorbeeld voor de grensarbeider die gemakkelijker via twee, of zelfs drie landen, kan reizen; of in het kader van het verbeteren van de kwaliteit van de lucht en de rivieren, en dus de zorg voor duurzaamheid voor allen; of om gezamenlijk te werken aan het terugdringen van frauduleuze praktijken die eerlijke mensen schade berokkenen. Meer dan ooit moeten we globale problemen samen aanpakken, op een geschikt niveau waar iedereen zich in kan terugvinden.”